

participatieverslag

regiotram

stap in, denk mee

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord: Stap in, Denk mee! 03

Inleiding 04

Doel en vorm van de participatieperiode 05

Onderdelen van de participatieperiode 06

Wat heeft het opgeleverd? 12

Wat doen we met de reacties? 16

BIJLAGEN

RegioTram in de pers 17

Enquête DvhN 18

VOORWOORD: STAP IN, DENK MEE!

Bij de presentatie van het Schetsboek hebben wij een ieder in de Regio Groningen - Assen uitgenodigd om te reageren op de RegioTram plannen of met eigen ideeën te komen over de tracés voor de eerste lijn. Veel mensen hebben van deze uitnodiging gebruik gemaakt door in de Participatieperiode de RegioTram Manifestatie te bezoeken, een e-mail of brief te sturen aan de projectorganisatie of tijdens een wijkbijeenkomst een mening te uiten. Het Project hecht veel waarde aan deze betrokkenheid.

Vandaar het motto **Stap in, Denk mee!**

Onze dank hiervoor!

September 2008

De Stuurgroep RegioTram

INLEIDING

Op 27 mei 2008 presenteerde Project RegioTram drie tracés voor een tramverbinding tussen het Hoofdstation en het Zernikecomplex in de stad Groningen. Deze verbinding maakt deel uit van een schets voor een vernieuwend en sterk verbeterd openbaar vervoersysteem per spoor in de regio Groningen – Assen. In het Schetsboek worden de drie tracés en de mogelijke varianten daarop voor de eerste tramlijn door Groningen beschreven: het Binnenstadtracé (met diverse varianten), het Diepenringtracé (met twee varianten) en het Weststrandtracé.

De keuze over het definitieve tracé van de eerste tramlijn wordt pas gemaakt nadat iedere belangstellende de kans heeft gehad om mee te denken en te praten over de beste oplossing. Deze reacties konden gedurende de 'Participatieperiode' kenbaar worden gemaakt. Dit verslag legt verantwoording af over deze periode. Welke activiteiten zijn er georganiseerd? En op welke wijze konden betrokkenen binnen de Regio Groningen - Assen hun mening geven over het tracé van de eerste lijn en het toekomstige openbaar vervoer in de regio? Belangrijker is echter dat in dit verslag is neergelegd wat de hoofdlijn van de ingediende reacties is en hoe deze uitingen van invloed zijn op het vervolgonderzoek naar de beste route voor de eerste lijn en de overige werkzaamheden van het Project RegioTram.

DOEL EN VORM VAN DE PARTICIPATIEPERIODE

Participatie is een groot goed. Gemeente- en provinciebesturen hechten erg aan de mening van 'hun' inwoners. Project RegioTram geeft daar vorm en inhoud aan door betrokkenen in stad en regio vroegtijdig bij de planvorming te betrekken. Daarbij is vooral aandacht besteed aan de route van de eerste tramlijn door de stad Groningen naar Zernike.

Het woord was tussen 27 mei en 1 juli 2008 aan inwoners, bezoekers, ondernemers, instellingen, bedrijven en andere partijen uit zowel stad als regio. Zij kregen vijf weken de kans om te laten weten wat zij de beste route voor de tram naar Zernike vinden. Doel van dit proces van meedenken en -praten was dat in de gesprekken alle voors en tegens, plussen en minnen en mitsen en maren van de drie mogelijke tramtracés en de varianten daarop aan het licht zouden komen. De reacties uit deze participatieperiode zijn op een rij gezet. Ze vormen mede de basis voor de keuze van de dagelijkse bestuurders van stad en regio voor een Voorkeurstracé, dat in het najaar van 2008 wordt gepresenteerd. Over het Voorkeurstracé organiseert het project een inspraakperiode vanaf december 2008. Belangstellenden krijgen zo opnieuw de gelegenheid hun mening te geven en met suggesties te komen.

Op grond van de inspraak wordt het tracé voor de eerste lijn opnieuw tegen het licht gehouden en zonodig aangepast. Daarna zullen de Groningse Gemeenteraad en Provinciale Staten in het voorjaar van 2009 een besluit nemen over de definitieve route van de eerste lijn. Als in de loop van 2009 het Voorlopig Ontwerp voor de eerste lijn wordt voorbereid, zal de projectorganisatie inwoners en ondernemers blijven uitnodigen om hierover mee te denken. Vanaf de zomer van 2009 gaat het daarbij vooral om de inrichting van de straten waar de tram door gaat rijden.

ONDERDELEN VAN DE PARTICIPATIEPERIODE

In dit hoofdstuk geven we een overzicht van de activiteiten die Project RegioTram heeft georganiseerd in de Participatieperiode, en van activiteiten waaraan het Project heeft deelgenomen.

De website

Op 23 mei 2008 is de website **www.regiotram.nl** in gebruik genomen. Naast uitgebreide achtergrondinformatie over het project en antwoorden op veelgestelde vragen (FAQ) is er informatie te vinden over de drie tracés en de participatiemogelijkheden. Bezoekers konden via een formulier suggesties, ideeën en wensen kenbaar maken. Vooral rondom de RegioTram Manifestatie wist men de site goed te vinden (155524 hits en 5537 unieke bezoekers in de maand juni).

Het Schetsboek

De eerste onderzoeksresultaten ten aanzien van het tramtracé zijn door het Project RegioTram opgenomen in het Schetsboek dat op 27 mei is gepresenteerd aan raden en provinciale staten. Het Schetsboek bestaat uit twee delen. Centraal in het eerste deel staat de betekenis van de RegioTram voor de Regio Groningen - Assen. Het tweede deel gaat in op de aanleg van de eerste tramlijn in de stad Groningen, als onderdeel van het Regionaal Vervoerconcept. Het Schetsboek is toegezonden naar alle leden van de raden en staten in de Regio Groningen - Assen. Daarnaast is het Schetsboek op de website **www.regiotram.nl** geplaatst en verkocht aan diverse belangstellenden tijdens de manifestatie in de Martinikerk.

Informatiebijeenkomst volksvertegenwoordigers Regio Groningen - Assen

Voor de raadsleden en statenleden uit de Regio Groningen - Assen werd op 27 mei een informatiebijeenkomst gehouden. Tijdens deze bijeenkomst is het Schetsboek RegioTram uitgedeeld en toegelicht. Ongeveer vijftig leden van de verschillende gemeenteraden en provinciale staten waren hierbij aanwezig.

De Tramkrant

Op 28 mei is in de hele regio Groningen - Assen huis-aan-huis de eerste Tramkrant verspreid, in een oplage van 250.000 exemplaren. Daarnaast is deze Tramkrant in extra oplage gedrukt en verspreid in openbare bibliotheken, de gemeentelijke diensten en de gemeentehuizen van betrokken gemeenten. De krant had als doel inwoners te wijzen op de RegioTram Manifestatie en hen op te roepen deze te bezoeken. Daarnaast was de krant bedoeld om op hoofdlijnen uiteen te zetten wat het Project RegioTram inhoudt, welke tracés voor de eerste lijn in beeld zijn en te verwijzen naar verdere informatiebronnen.

De Tramkrant werd ondersteund door een advertentie in huis-aan-huisbladen, een aanvullend artikel op de voorlichtingspagina van de Gemeente Groningen en een radiospotje op Radio Noord, Radio Drenthe en OOG Radio.

Persoonlijke gesprekken

Aan de vooravond van het uitbrengen van het Schetsboek zijn persoonlijke gesprekken gevoerd met bewoners en eigenaren van panden die mogelijk moeten worden gesloopt als gevolg van de keuze voor één van de voorgestelde tramtracés voor de eerste lijn. Uitgangspunt voor deze gesprekken waren de schetsen en alternatieven van de mogelijke tramtracés vroegtijdig, en persoonlijk, te bespreken met de betrokken bewoners en eigenaren, zodat zij deze plannen niet uit de media hoefden te vernemen.

De RegioTram Manifestatie

Op 5, 6 en 7 juni vond de RegioTram Manifestatie plaats in en om de Martinikerk in Groningen. Doel van deze manifestatie was de discussie te starten over de tracévarianten en alternatieven van de toekomstige tramlijn tussen het Hoofdstation en Zernike en het publiek kennis te laten maken met de RegioTram. In de kerk was een grootschalige, informatieve expositie te bezichtigen. Speciaal voor deze gelegenheid is een echte tram van Den Haag naar Groningen gebracht. Deze groen-zwarte tram stond vier dagen lang op de Grote Markt. Meer dan 3000 geïnteresseerden hebben de expositie in de Martinikerk bezocht, een veelvoud daarvan heeft een kijkje in de tram van HTM genomen.

De aandachtstrekker op de expositie was een grote plattegrond van de stad. Daarop waren de drie mogelijke tracés van de eerste lijn, tussen Hoofdstation en Zernike, te zien. Aan de hand van verwijzingen op de kaart kregen bezoekers vervolgens gedetailleerde informatie over aandachts- en knelpunten in de tracés. De reeks informatiepanelen in de kerk besteedde o.a. aandacht aan: het Regionaal Vervoerconcept RegioTram, de historie van de tram in Groningen, en de drie tracés en de varianten daarop. Op een reactiebord konden bezoekers van de manifestatie een klein briefje achterlaten met een vraag, suggestie of opmerking over de RegioTram. Enkele honderden mensen hebben van deze mogelijkheid gebruik gemaakt.

Een ander belangrijk onderdeel van de expositie vormde de 3D-simulator, gemaakt door onderzoekers van de RUG. De drie tracés konden worden beleefd vanuit het perspectief van de trambestuurder, vanuit de lucht (helikopter) of vanuit het perspectief van de wandelaar die de tram ziet passeren. Per vertoning konden 20 personen met een 3D-bril op, in de wereld van de tram stappen. Bezoekers konden daarbij zelf kiezen welke delen van de stad zij wilden zien.

Debatten en excursies

Tijdens de openingsavond op 5 juni gingen zeven prominenten uit stad en regio met elkaar in debat over de drie mogelijke tracés van de RegioTram. Plaats van handeling was een bijzondere debatpit in de Martinikerk. Vrijdagmiddag 6 juni stond de manifestatie in het teken van de jeugd. Tijdens de scholierenmiddag werden de prijzen uitgereikt van de ontwerp-je-eigen-RegioTram-wedstrijd en gingen bekende jonge Groningers en enkele scholieren met elkaar in discussie over dezelfde vragen als de prominenten de dag ervoor. Leerlingen van het H.N. Werkman College in de stad Groningen presenteerden de uitkomsten van hun aardrijkskundeopdracht over de beoordeling van de verschillende varianten van het Binnenstadtracé.

De laatste dag van de manifestatie stond in het teken van tracé-excursies. Op zes verschillende tijdstippen konden bezoekers per fiets, te voet of per bus de mogelijke tracés van de eerste lijn bekijken, onder leiding van een projectleider.

Kunstopdracht ontwerp-je-eigen-RegioTram

Scholen langs de drie mogelijke tracés zijn gevraagd mee te werken aan een kunstopdracht voor Project RegioTram met als thema 'hoe ziet jouw ideale tram eruit?'. Basisschool De Starter zocht samenwerking met het Zernike Juniorcollege. De studenten van het Zernike verzamelden eerst informatie over trams en hielden presentaties voor de leerlingen van de Starter. Samen maakten zij drie kunstwerken van de tram, waarop ze hun ideeën lieten zien. VMBO-leerlingen van CSG De Hamrik zochten naar aanleiding van een lesbrief informatie over trams in Europa. Daarna werkten ze in groepen met gebruikmaking van verschillende materialen aan hun ideale tram. MBO-studenten van het Noorderpoortcollege, opleiding Kunst, Theater & Media, lieten hun creatieve gedachten gaan over hoe een tram eruit zou moeten zien. Iedere leerling zette zijn ideeën in woord en tekening op papier, gebruikmakend van illustraties uit het heden en het verleden. Door de jury, bestaande uit projectdirecteur Menno Olman, Stuurgroepvoorzitter Karin Dekker en presentatrice Viktoria Koblenko, is Noorderpoort-studente Nousjka Zijlstra tijdens de manifestatie als winnaar uitgeroepen.

De Gemeentedag

De gemeente Groningen opende op zaterdag 14 juni 2008 de deuren van het Stadhuis voor het publiek. Project RegioTram nam deel aan deze open dag met een kleine expositie in de kamer van wethouder Karin Dekker. Enkele honderden bezoekers maakten van de gelegenheid gebruik om zich te laten informeren over de drie mogelijke tracés van de RegioTram.

Bijdrage aan informatiedag Regio Groningen - Assen

Op 17 juni 2008 vond de jaarlijkse informatiedag plaats van de Regio Groningen - Assen. Tijdens deze dag werden de Raads- en Statenleden geïnformeerd over de verschillende onderwerpen die de Regio Groningen - Assen in het uitvoeringsprogramma heeft opgenomen. Met een expositie, een presentatie en de aanwezigheid van enkele deskundigen van het Project werden de aanwezigen nader geïnformeerd over de ontwikkelingen van het Project RegioTram.

REGIOTRAM IN DE MEDIA

In aanloop naar de RegioTram Manifestatie heeft de Stuurgroep op 27 mei 2008 een persconferentie gehouden. In de participatieperiode zijn drie persberichten uitgegaan. De persberichten zijn door diverse schriftelijke en digitale media 'opgepikt' en gepubliceerd (zie bijlage 1). Vooral in de lokale en regionale pers kreeg het Project veel aandacht. Ook landelijke media als Trouw, NOS Journaal, Cobouw en NRC bleken geïnteresseerd. Het Dagblad van het Noorden heeft tijdens de RegioTram Manifestatie een enquête gehouden over de tramplannen en de drie mogelijke tracés (zie bijlage 2). Hieruit kwam naar voren dat 86% van de respondenten vóór de tram in Groningen is. Van de drie tracés bleek het Binnenstadtracé op de meeste steun te kunnen rekenen. De lokale omroep OOG Radio heeft op zaterdag 7 juni live vanuit de Martinikerk verslag gedaan en diverse interviews gehouden.

Reeks informatieavonden RegioTram

In juni 2008 zijn vijf RegioTram-informatieavonden georganiseerd in de stad Groningen: één algemene avond voor de wijk- en buurtbesturen en vier wijkavonden (Binnenstad Zuid, Binnenstad Oost, Binnenstad Noord, Selwerd/Paddepoel). In totaal hebben zo'n 150 mensen deze avonden bezocht.

De bijeenkomsten hadden twee doelen: het geven van informatie over de tracés van de eerste lijn op wijkniveau en het peilen van de meningen van wijkbewoners. Van de bijeenkomsten is een verslag op hoofdlijnen gemaakt dat is toegestuurd aan de aanwezigen en op de website is geplaatst. Ingediende suggesties ten aanzien van de tracés zijn door het Project nader onderzocht.

Betrokkenheid ondernemers en bedrijfsleven

Op 3 juni 2008 heeft het Project RegioTram op uitnodiging van het bestuur van de Groninger City Club (GCC) een presentatie verzorgd op een ledenavond van de GCC. De belangstelling voor het onderwerp was groot.

Om inzicht te krijgen in de verwachtingen en meningen van Groningse ondernemers over de komst van de RegioTram hebben studenten van de Hanzehogeschool Groningen en een studente van de Rijksuniversiteit Groningen tijdens de participatieperiode twee onderzoeken verricht.

- De HBO-studenten hebben 213 enquêtes afgenomen onder ondernemers gevestigd in mogelijke 'tramstraten'. Van de geënquêteerde ondernemers is 75% vóór de komst van de tram in Groningen. 67% van de ondernemers heeft een voorkeur voor het Binnenstad-tracé. De variant die men het liefst wil ten zuiden van de Grote Markt is enkelspoor door de Gelkingestraat en enkelspoor door de Oosterstraat. Hiervoor kiest meer dan de helft van de ondervraagden, wat neerkomt op 53%. Voor de keuze ten noorden van de Grote Markt is enkel door de Ebbingestraat en enkel door de Kreupelstraat / Boterdiep favoriet. 51% van de ondernemers is daarvoor. Er zijn veel onduidelijkheden bij de ondernemers over de aanleg van de tramlijn en de gevolgen voor distributie. De onderzoekers adviseren om de ondernemers goed te blijven informeren en ze erbij te betrekken, ook tijdens de bouw van de tramlijn. Een andere aanbeveling uit het onderzoek is: een schadebureau instellen voor compensatie van bouwoverlast.
- In het RUG-onderzoek stonden de verwachtingen van ondernemers in de Oosterstraat, Herestraat, Nieuwe en Oude Ebbingestraat en Gelkingestraat ten aanzien van de RegioTram centraal. Om deze te peilen, zijn de ondernemers uit deze straten uitgenodigd voor een informatieavond. Tijdens deze bijeenkomst zijn de ondernemers geïnformeerd over de tram en de drie tracés, en is geïnventariseerd of er animo was om in een kleinere groep verder te praten over de eerste lijn. Hiervoor was redelijke belangstelling. Momenteel wordt nog gewerkt aan het eindrapport van dit onderzoek.

Klankbordgroepen

Begin 2008 zijn door het Project RegioTram drie klankbordgroepen opgericht:

- het bevolkingsplatform met daarin bewoners uit stad en regio en enkele wijkvertegenwoordigers;
- het bedrijvenplatform met daarin vertegenwoordigers van bedrijven langs een mogelijk tramtracé van de eerste lijn;
- een klankbordgroep met daarin vertegenwoordigers van belangengroeperingen en maatschappelijke organisaties.

Doel van de klankbordgroepen was om in een vroegtijdig stadium een reactie te geven op ideeën en voorstellen van Project RegioTram. Niet alleen reageren op voorstellen maar ook het aandragen van suggesties en ideeën behoort tot de mogelijkheden van de groepen. Deelnemers aan de klankbordgroepen geven ideeën en doen suggesties die de projectorganisatie kan gebruiken om plannen bij te schaven, op een hoger peil te brengen, of verder uit te werken.

De klankbordgroepen zijn zo'n vier keer bij elkaar geweest. De eerste bijeenkomst was vooral informerend van aard. In de vervolgbijeenkomsten werden discussies gevoerd en suggesties aan de projectorganisatie gedaan. Een aantal opmerkingen en suggesties:

- In het bevolkingsplatform kwam meerdere keren het belang van de fietser aan de orde. 'Groningen is een fietsstad, geef de fietser een veilige plek naast de tram' was het devies. Ook de veiligheid (bij het oversteken) voor voetgangers en fietsers was meerdere keren onderwerp van gesprek. Met beide onderwerpen wordt in de verdere uitwerking van het project uitdrukkelijk rekening gehouden.
- Ondernemers uit de binnenstad spraken in het bedrijvenplatform hun voorkeur uit voor de binnenstadvariant. De route van de eerste lijn werd ook breed bediscussieerd. Vertegenwoordigers van het Ebbingekwartier en UMCG spraken hun voorkeuren uit voor respectievelijk Ebbingestraat/Boterdiep en Bloemsingel. Zij pleitten voor een directe verbinding tussen Hoofdstation en UMCG (en Kardinge). Door ondernemers werd ook aangegeven dat bij de aanleg rekening gehouden moet worden met hun bedrijf/instelling als het gaat om bijvoorbeeld bouwfasering, compensatie voor schade en bereikbaarheid.

WAT HEEFT HET OPGELEVERD?

Tijdens de Participatieperiode is de tot dan beperkte dialoog over de RegioTram uitgegroeid tot een brede publieke discussie, met name in de stad Groningen. De manifestatie in de Martinikerk bleek met meer dan 3000 bezoekers een publiekstrekker. De regionale media besteedden van eind mei tot begin juli geregeld aandacht aan het project en de website werd veel bezocht. Er zijn gedurende de participatieperiode tien brieven en formulieren en 49 e-mails met inhoudelijke reacties binnengekomen. Deze zijn allemaal beantwoord door medewerkers van het Project. Tijdens de manifestatie zijn enkele honderden 'gele briefjes' achtergelaten op een reactiebord in de Martinikerk. De mededelingen hierop liepen uiteen van enthousiaste steunbetuigingen voor de tram tot de oproep om de trolleybus weer terug te brengen in de stad, en van wensen om een tramverbinding naar bepaalde wijken/dorpen aan te leggen tot kritische noten over veiligheid voor fietsers en voetgangers.

Na afloop van de participatieperiode kan geconcludeerd worden dat de uitgangspunten van het Project RegioTram, namelijk aanleg van een tramlijn in de stad Groningen en plannen voor een vernieuwend Regionaal Vervoerconcept, worden gedragen door een grote groep betrokkenen.

Thema's

Uit de vele reacties zijn de volgende hoofdthema's te destilleren:

- Inpassing van de tram in de binnenstad: Enkele respondenten maken zich zorgen over de gevolgen van de aanleg van de eerste lijn voor de krappe straten en de oude gebouwen in de historische binnenstad van Groningen.
- RegioTram of Stadstram: Rijdt er straks in Groningen een tram die geschikt is voor regionaal spoor of wordt het toch eerst een stadstram? Wanneer rijdt de tram daadwerkelijk door naar Assen of Zuidhorn?
- Parkeren (Selwerd): Bewoners van de Kastanjelaan en Eikenlaan vrezen dat zij parkeerruimte moeten inleveren voor de aanleg van de eerste lijn.
- Route naar UMCG: Enkele reacties betroffen de noodzaak om de eerste lijn (vlak) langs

de noordelijke ingang van het UMCG te leggen, als trekker van grote bezoekersstromen. Ook waren er respondenten die pleitten voor een spoedige aanleg van een tweede lijn naar Kardinge langs de hoofdingang van het UMCG.

- Veiligheid voor fietsers en voetgangers: Naast de Fietzersbond hebben ook enkele individuele mensen hun zorgen geuit over de eventuele menging van de tram met fietsers en voetgangers in smalle straten.
- Regionale bereikbaarheid en toename autoverkeer: In hoeverre lost de RegioTram het bereikbaarheidsprobleem van de Regio Groningen – Assen op? Zijn er geen andere, betere oplossingen te bedenken om de files te verminderen, zoals het aanpakken van de A7 en A28?
- Bereikbaarheid winkelpanden Oosterstraat: Ondernemers hechten erg veel waarde aan het bereikbaar zijn voor fietsers, voetgangers en leveranciers (laden en lossen). Hun verwachting is dat dit met een dubbelspoor door de Oosterstraat niet mogelijk is.
- Overlast tijdens de bouw: Vooral uit de bijeenkomsten met ondernemers bleek dat deze het belangrijk vinden dat de overlast tijdens de bouw zo beperkt mogelijk wordt gehouden, maar vooral dat zij hier tijdig en goed over geïnformeerd worden.

Nieuwe routesuggesties

Naast reacties met algemene op- of aanmerkingen heeft het Project RegioTram tijdens de participatieperiode diverse voorstellen ontvangen voor alternatieve routes voor de eerste tramlijn. Deze alternatieven komen met name uit het bevolkingsplatform, de wijkavonden en enkele brieven. Hieronder volgt een korte beschrijving per alternatief voorstel, waarbij is aangegeven wat het belangrijkste argument van de indiener was.

1. **Binnenstadtracé / Diepenringtracé: route langs het Zuiderpark / Rademarkt of Heresingel / Rademarkt.**
Argument: dit tracé kan mogelijk (verkeersveiligheids)voordelen opleveren als alternatief voor de route via Hereplein en Zuiderdiep, daarnaast raakt het tracé geen bebouwing.
2. **Diepenringtracé: via de St. Jansstraat koppelen aan de Grote Markt.**
Als argument gebruikt de indiener dat de tram niet door de krappe straten aan de zuidkant van de Grote Markt hoeft te gaan en tóch over het plein kan.
3. **Binnenstadtracé: klein stuk ondergronds bij de Grote Markt.**
De indieners vragen zich af of een eenvoudiger en kortere ondertunneling van de markt mogelijk is. In het Schetsboek is alleen een lange tunnel tot de Noorderstationsstraat beschreven.
4. **Binnenstadtracé: vanuit de Oosterstraat over de geplande Nieuwe Markt.**
Argument: de tram komt dan echt langs en door de nieuwe publiekstrekker, het Groninger Forum.

5. Route van Diepenringtracé verleggen naar de Oostersingel.
Argument: de Oostersingel biedt meer ruimte dan het Schuitendiep en de tram komt dichters langs het UMCG.
6. Binnenstadtracé: over de Grote Markt en via de Kreupelstraat / Maagdenbrug gekoppeld aan een dubbele baan over het Boterdiep (nieuwe brug).
Argument: het combineren van een deel Diepenringtracé dat er gunstig uit ziet (Boterdiep dubbel) met de publiekstrekker Grote Markt uit het Binnenstadtracé.
7. Binnenstad- / Diepenringtracé: route van de Grote Markt over de Spilsluizen / Nieuwe Boteringestraat naar de Grote Kruisstraat / Kerklaan.
Het argument van de indiener is dat de tram dan ook het grote RUG-complex aan de Grote Kruisstraat aandoet.
8. Nieuwe route via Munnikeholm en A-straat naar Westersingel (route van buslijn 15).
Argument: meer westelijk door de binnenstad geeft een logischer verbinding naar Zernike.
9. Tracéverlenging op het Zernike naar Uilkensweg / wijk Reitdiep.
Dit is een wens vanuit de wijk Reitdiep. Het traject is er deels al klaar voor.
10. Nieuwe route over de Westerhaven / Kraneweg / Prinsesseweg.
Argument: dit zijn ruime straten, en een meer westelijk gelegen tracé is logischer op de route naar Zernike.
11. Binnenstadtracé: route via het Emmaplein naar het Zuiderdiep.
Argument: dit is een goed alternatief voor de drukke Herebrug en het Hereplein.
12. Binnenstadtracé: nieuwe route via zuidzijde Hoofdstation, Viaductstraat, Herewegviaduct, Herebrug, Heresingel, Radesingel, Oosterstraat dubbel, over Grote Markt, doorgang maken naar Hofstraat, nieuwe brug, Boterdiep dubbel, verder over gepland tracé.
Argument: snellere route.

Bovenstaande tracés zijn allemaal beoordeeld door Project RegioTram middels een *quick scan*. Daarbij was er aandacht voor diverse aspecten, zoals inpasbaarheid van het tracé in de straten, kosten, te verwachten aantallen reizigers, etc.

WAT DOEN WE MET DE REACTIES?

Alle opmerkingen en suggesties van inwoners, ondernemers en overige geïnteresseerden zijn na afloop van de participatieperiode verzameld en beoordeeld. Enkele reacties hebben geleid tot nader onderzoek en/of waren waardevol voor de verdere uitwerking van het tracé voor de eerste lijn en het Regionaal Vervoerconcept. De resultaten van deze afweging zullen zichtbaar worden in het Voorkeustracé dat in het najaar van 2008 door de Stuurgroep RegioTram gepresenteerd zal worden.

Iedereen die een suggestie of voorstel heeft ingediend, heeft voor zover mogelijk per brief of e-mail een reactie gekregen van het Project RegioTram. De ingezonden suggesties en de reacties hierop van het Project RegioTram liggen ter inzage voor de leden van de gemeenteraad en provinciale staten.

BIJLAGE 1: REGIOTRAM IN DE PERS

In aanloop naar de RegioTram Manifestatie is op 27 mei 2008 in het Provinciehuis van Groningen een persconferentie gehouden. Tijdens de participatieperiode zijn drie persberichten uitgegaan. Na de persconferentie van 27 mei (doel en inhoud project, drie tracés), op 2 juni (HTM-tram naar Groningen) en op 4 juni (manifestatie en informatiebijeenkomsten) hebben de volgende schriftelijke/digitale media n.a.v. de persberichten gepubliceerd over de RegioTram.

Lokaal / Regionaal

Dagblad van het Noorden
Gezinsbode
Stadskrant
Groninger Internetcourant
Oog RTV
RTVNoord
DrentheJournaal
TVDrenthe
Leeuwarder Courant

Vaktijdschriften

Binnenlands Bestuur
GIC
Engineering Now
Cobouw

Landelijk

De Pers
Nieuws.nl
Wereldomroep
Hart van Nederland
NOS
Medianet
Telegraaf
Nederlands Dagblad
Trouw
Kassa.vara.nl
NRC Handelsblad

De aandacht in de pers concentreerde zich rond de komst van de HTM-tram naar de Grote Markt en de RegioTram Manifestatie. In de slipstream van dat nieuws werd de inhoud van het project in de meeste gevallen meegenomen. Alle wijkinformatiebijeenkomsten werden in de periode na de manifestatie door het Dagblad van het Noorden verslagen.

BIJLAGE 2: ENQUÊTE DAGBLAD VAN HET NOORDEN

Artikel DvhN.nl, 8 juni 2008

86 procent zegt JA tegen de tram

Groningen - Bezoekers van de trammanifestatie in Groningen zijn dolenthousiast over het plan. Dat blijkt uit een peiling onder 400 bezoekers door Dagblad van het Noorden. 86 procent van hen staat achter de komst van de tram.

Van de drie mogelijke routes voor de eerste lijn (Hoofdstation - Zernike) is die over de Grote Markt de glansrijke winnaar. Deze variant kreeg 72 procent van de stemmen. Het tracé over de Diepenring kreeg 19 procent van de stemmen en dat via de westrand van de stad 9 procent. Er is geen meerderheid voor een van de routes naar en van de Grote Markt.

De huidige busroutes krijgen de meeste stemmen, gevolgd door dubbele trambanen door de Oosterstraat en de Ebbingestraat. Driekwart van de deelnemers is het eens met de stelling dat tram en fiets goed samengaan. Van een kwart van de deelnemers hoeven niet alle bussen van de Grote Markt als de tram komt. Slechts 7 procent wil de bussen nu al laten omrijden.

1 Zernike

Tramkran

De tram Manifestatie in Martinkerk Regio Tram Manifestatie in Martinkerk

De tram is een belangrijk onderdeel van het openbaar vervoer. Het biedt een snel en betrouwbaar vervoer voor de bewoners van de regio. De tram is ook een belangrijk onderdeel van de leefomgeving. Het biedt een aangename manier om de stad te verkennen. De tram is ook een belangrijk onderdeel van de economie. Het biedt een manier om de stad te bereiken. De tram is ook een belangrijk onderdeel van de cultuur. Het biedt een manier om de stad te ervaren. De tram is ook een belangrijk onderdeel van de natuur. Het biedt een manier om de stad te ontdekken. De tram is ook een belangrijk onderdeel van de veiligheid. Het biedt een manier om de stad te beschermen. De tram is ook een belangrijk onderdeel van de gezondheid. Het biedt een manier om de stad te verbeteren. De tram is ook een belangrijk onderdeel van de welzijn. Het biedt een manier om de stad te maken. De tram is ook een belangrijk onderdeel van de toekomst. Het biedt een manier om de stad te bouwen. De tram is ook een belangrijk onderdeel van de heden. Het biedt een manier om de stad te behouden. De tram is ook een belangrijk onderdeel van de verleden. Het biedt een manier om de stad te herdenken. De tram is ook een belangrijk onderdeel van de toekomst. Het biedt een manier om de stad te bouwen. De tram is ook een belangrijk onderdeel van de heden. Het biedt een manier om de stad te behouden. De tram is ook een belangrijk onderdeel van de verleden. Het biedt een manier om de stad te herdenken.

Een hart blijft kloppen

Een hart blijft kloppen. Het is een belangrijk onderdeel van de mens. Het zorgt ervoor dat we in leven blijven. Het is ook een belangrijk onderdeel van de natuur. Het zorgt ervoor dat we kunnen overleven. Het is ook een belangrijk onderdeel van de cultuur. Het zorgt ervoor dat we kunnen genieten. Het is ook een belangrijk onderdeel van de economie. Het zorgt ervoor dat we kunnen werken. Het is ook een belangrijk onderdeel van de veiligheid. Het zorgt ervoor dat we kunnen beschermen. Het is ook een belangrijk onderdeel van de gezondheid. Het zorgt ervoor dat we kunnen verbeteren. Het is ook een belangrijk onderdeel van de welzijn. Het zorgt ervoor dat we kunnen maken. Het is ook een belangrijk onderdeel van de toekomst. Het zorgt ervoor dat we kunnen bouwen. Het is ook een belangrijk onderdeel van de heden. Het zorgt ervoor dat we kunnen behouden. Het is ook een belangrijk onderdeel van de verleden. Het zorgt ervoor dat we kunnen herdenken.

Tram voor Jij en Jouw

Samenwerken aan één spoornetwerk

Samenwerken aan één spoornetwerk. Het is een belangrijk onderdeel van de regio. Het zorgt ervoor dat we kunnen overleven. Het is ook een belangrijk onderdeel van de natuur. Het zorgt ervoor dat we kunnen genieten. Het is ook een belangrijk onderdeel van de economie. Het zorgt ervoor dat we kunnen werken. Het is ook een belangrijk onderdeel van de veiligheid. Het zorgt ervoor dat we kunnen beschermen. Het is ook een belangrijk onderdeel van de gezondheid. Het zorgt ervoor dat we kunnen verbeteren. Het is ook een belangrijk onderdeel van de welzijn. Het zorgt ervoor dat we kunnen maken. Het is ook een belangrijk onderdeel van de toekomst. Het zorgt ervoor dat we kunnen bouwen. Het is ook een belangrijk onderdeel van de heden. Het zorgt ervoor dat we kunnen behouden. Het is ook een belangrijk onderdeel van de verleden. Het zorgt ervoor dat we kunnen herdenken.

De regio is een belangrijk onderdeel van de economie. Het zorgt ervoor dat we kunnen werken. Het is ook een belangrijk onderdeel van de veiligheid. Het zorgt ervoor dat we kunnen beschermen. Het is ook een belangrijk onderdeel van de gezondheid. Het zorgt ervoor dat we kunnen verbeteren. Het is ook een belangrijk onderdeel van de welzijn. Het zorgt ervoor dat we kunnen maken. Het is ook een belangrijk onderdeel van de toekomst. Het zorgt ervoor dat we kunnen bouwen. Het is ook een belangrijk onderdeel van de heden. Het zorgt ervoor dat we kunnen behouden. Het is ook een belangrijk onderdeel van de verleden. Het zorgt ervoor dat we kunnen herdenken.

Stap in en denk mee!

Stap in en denk mee! Het is een belangrijk onderdeel van de regio. Het zorgt ervoor dat we kunnen overleven. Het is ook een belangrijk onderdeel van de natuur. Het zorgt ervoor dat we kunnen genieten. Het is ook een belangrijk onderdeel van de economie. Het zorgt ervoor dat we kunnen werken. Het is ook een belangrijk onderdeel van de veiligheid. Het zorgt ervoor dat we kunnen beschermen. Het is ook een belangrijk onderdeel van de gezondheid. Het zorgt ervoor dat we kunnen verbeteren. Het is ook een belangrijk onderdeel van de welzijn. Het zorgt ervoor dat we kunnen maken. Het is ook een belangrijk onderdeel van de toekomst. Het zorgt ervoor dat we kunnen bouwen. Het is ook een belangrijk onderdeel van de heden. Het zorgt ervoor dat we kunnen behouden. Het is ook een belangrijk onderdeel van de verleden. Het zorgt ervoor dat we kunnen herdenken.

Wanneer?

Wanneer? Het is een belangrijk onderdeel van de regio. Het zorgt ervoor dat we kunnen overleven. Het is ook een belangrijk onderdeel van de natuur. Het zorgt ervoor dat we kunnen genieten. Het is ook een belangrijk onderdeel van de economie. Het zorgt ervoor dat we kunnen werken. Het is ook een belangrijk onderdeel van de veiligheid. Het zorgt ervoor dat we kunnen beschermen. Het is ook een belangrijk onderdeel van de gezondheid. Het zorgt ervoor dat we kunnen verbeteren. Het is ook een belangrijk onderdeel van de welzijn. Het zorgt ervoor dat we kunnen maken. Het is ook een belangrijk onderdeel van de toekomst. Het zorgt ervoor dat we kunnen bouwen. Het is ook een belangrijk onderdeel van de heden. Het zorgt ervoor dat we kunnen behouden. Het is ook een belangrijk onderdeel van de verleden. Het zorgt ervoor dat we kunnen herdenken.

